

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 68/26

2026 m. gegužės 7 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-747/22 | *INPS (Socialinė parama ir galimybė įsidarbinti – Netiesioginė diskriminacija)*

Galimybė gauti socialinę pagalbą ir įsidarbinti: sąlyga būti pragyvenus šalyje dešimt metų reiškia netiesioginę tarptautinės apsaugos gavėjų diskriminaciją

Užsienio piliečiui, kuriam Italijoje suteikta papildoma apsauga, buvo atimtos „piliečio bazinės pajamos“ (socialinės išmokos kartu su profesinės įtraukties priemone), kai per administracinę patikrą paaiškėjo, kad jis neatitinka Italijos teisėje numatytos sąlygos nacionalinėje teritorijoje būti pragyvenus ne mažiau kaip dešimt metų. Jis apskundė tą sprendimą Italijos teisme, o šis kreipėsi į Teisingumo Teismą, siekdamas nustatyti, ar ši sąlyga reiškia netiesioginę užsienio piliečių diskriminaciją.

Teisingumo Teismas konstatavo, kad skiriant piliečio bazines pajamas tarptautinės apsaugos gavėjų ir savo valstybės piliečių lygybės principas taikomas tiek galimybės įsidarbinti, tiek teisės į minimalias pajamas srityje. Nors ši sąlyga vienodai taikoma visiems piliečiams, ji daro poveikį iš esmės kitų valstybių piliečiams. Šio skirtingo požiūrio nepateisina tai, kad, Italijos vyriausybės teigimu, piliečio bazinių pajamų skyrimas reiškia didelę administracinę ir ekonominę našta. Todėl jis reiškia netiesioginę diskriminaciją, kuri pagal Sąjungos teisę yra draudžiama.

Papildomos apsaugos gavėjas, nuo 2011 m. teisėtai gyvenantis Italijoje, gavo „piliečio bazines pajamas“ – socialinę išmoką kartu su profesinės ir socialinės įtraukties priemonėmis. Šios pagalbos skyrimas buvo susietas su sąlyga būti pragyvenus Italijos teritorijoje bent dešimt metų, iš kurių pastaruosius dvejus metus – nepertraukiamai.

Atlikęs patikrinimą Nacionalinis socialinės apsaugos institutas (INPS) nustatė, kad ši sąlyga neįvykdyta. Todėl jis nutraukė išmokos mokėjimą šiam gavėjui ir pareikalavo grąžinti nepagrįstai gautas sumas.

Suinteresuotasis asmuo apskundė tą sprendimą Italijos teisme ir teigė, kad sąlyga būti pragyvenus šalyje dešimt metų reiškia netiesioginę diskriminaciją, nes ją lengviau įvykdyti Italijos piliečiams. Savo ruožtu INPS tvirtino, kad šios pajamos neskirtos pirminiems poreikiams tenkinti ir yra susijusios su įdarbinimo ir integracijos politika, o tai pateisina reikalavimą turėti realų ryšį su Italijos teritorija.

Manydamas, kad ši sąlyga yra diskriminuojanti ir neproporcinga, nacionalinis teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą, kad patikrintų, ar ji atitinka Sąjungos teisę.

Pirma, Teisingumo Teismas konstatavo, kad „**piliečio bazinės pajamos**“ yra ir **galimybės įsidarbinti priemonė, kuriai taikomas tarptautinės apsaugos gavėjų ir savo valstybės piliečių lygybės principas¹, ir esminė socialinė išmoka užtikrinant minimalias pajamas, kuriai šis principas taip pat taikomas².**

Antra, **sąlyga būti pragyvenus šalyje dešimt metų**, net jeigu ji vienodai taikoma valstybės narės piliečiams ir tarptautinės apsaugos gavėjams, **daro poveikį iš esmės kitų valstybių piliečiams ir lemia netiesioginę** pastarųjų **diskriminaciją**, kuri iš principo yra draudžiama.

Trečia, Teisingumo Teismas mano, kad **ši sąlyga nėra objektyviai pateisinama** tuo, kad, Italijos vyriausybės teigimu, „piliečio bazinių pajamų“ skyrimas reiškia didelę administracinę ir ekonominę našta, o tai pateisina tokį skyrimą tik tiems asmenims, kurie yra gerai integravęsi į nacionalinę bendruomenę.

Teismas šiuo atžvilgiu pažymi, kad socialinių išmokų skyrimas asmeniui atitinkamai institucijai reiškia tokias pačias išlaidas, neatsižvelgiant į tai, ar tas asmuo yra tarptautinės apsaugos gavėjas, ar atitinkamos valstybės narės pilietis.

Be to, kiek tai susiję su galimybe įsidarbinti priemonėmis ir esminėmis socialinėmis išmokomis, pavyzdžiui, „piliečio bazinėmis pajamomis“, Sąjungos teisė suteikia tarptautinės apsaugos gavėjams teisę į vienodą požiūrį ir neleidžia valstybėms narėms numatyti papildomų sąlygų ar apribojimų, palyginti su tais, kuriuos numatė Sąjungos teisės aktų leidėjas. Gyvenimo valstybės narės teritorijoje trukmė Sąjungos teisėje nėra numatyta kaip atitinkamų lengvatų suteikimo šiems asmenims kriterijus.

Šių lengvatų suteikimo susiejimas su sąlyga atitinkamoje valstybėje narėje būti pragyvenus dešimt metų taip pat prieštarauja Sąjungos teisės tikslui suteikti būtiniausias lengvatas tarptautinės apsaugos gavėjams, kurių statusas iš esmės nėra nuolatinis ir gali būti panaikintas, o tai tam tikrais atvejais lemia atitinkamo asmens grąžinimą į jo kilmės šalį.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Tai išplaukia iš 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2011/95/ES](#) dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų 26 straipsnio.

² Kaip nurodyta Direktyvos 2011/95 29 straipsnyje.